

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/127/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122207610
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8122207610.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

12 29Csp/127/2022

Okresný súd Prešov, sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar.: 21.01.1955, bytom C. XXX/XX, XXX XX D., zast.: JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov, IČO: 53450345, proti žalovanému: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35724803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava-Petržalka, zast.: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53255739, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, takto

rozhodol:

12 29Csp/127/2022

I. Žalobu z a m i e t a .

II. P r i z n á v a žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté v lehote do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

odôvodnenie:

9 29Csp/127/2022

1. Žalovaný pôvodne žalobou doručenou súdu dňa 24.2.2022 pod sp. zn. 29Csp/29/2022 žiadal zaviazať žalobkyňu na zaplatenie 183,28 EUR s 5% úrokom z omeškania ročne od 15.7.2021 do zaplatenia titulom nesplateného spotrebiteľského úveru.

2. Krátko pred termínom verejného vyhlásenia rozhodnutia žalobkyňa súdu I. inštancie doručila podanie označené ako vzájomná žaloba, ktorým sa domáhala určenia, že úver z úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov.

3. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 20.6.2022 výrokom I. vzájomnú žalobu vylúčil na samostatné konanie, výrokom II. žalobu žalovaného zamietol a výrok III. priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Rozsudok nadobudol právoplatnosť vo výroku I. 1.8.2022 a vo výroku II. a III. 17.8.2022.

4. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného, spoločnosťou Home Credit Slovakia a.s., bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere dňa 29.11.2017.

5. Súd I. inštancie dospel k záveru, že právny predchodca žalovaného nepreukázal splnenie podmienok vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka, postupom podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Zároveň konštatoval, že právny predchodca žalovaného pred poskytnutím úveru žalobkyni si nespĺnil povinnosti odbornej starostlivosti predpokladané ustanovením § 7 ods. 1, 19-21 zák. č. 129/2010 Z.z., pre ktorý je nutné posúdiť uvedený spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov a súčasne právny predchodca žalovaného nebol oprávnený úver predčasne zosplatiť.

6. Súčasne dospel k jednoznačnému záveru, že na strane žalovaného nebol dostatok aktívnej vecnej legitímácie pre uplatnenie si nároku z vyššie uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere pre nesplnenie podmienok platného postúpenia pohľadávky v súlade s ustanovením § 7 zákona č. 129/2010 Z.z., preto žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalovaného.

7. Súd I. inštancie uznesením zo dňa 09.12.2022 konanie o vzájomnej žalobe zastavil a súčasne rozhodol, že nárok na náhradu trov konania stranám sporu nepriznáva pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

8. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 07.11.2023 pod sp. zn. 3CoCsp/11/2023 uznesenie súdu I. inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

9. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalobkyňa svojim vyjadrením označeným ako vzájomná žaloba žiadala, aby súd rozhodol o tom, či spotrebiteľský úver obsahuje všetky obligatórne náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a teda či je možné ho považovať za bezúročný a bez poplatkov. Súd I. inštancie v konaní rozhodol o zamietnutí žaloby, pričom vzájomnú žalobu vylúčil na samostatné konanie. V danom prípade súd v prvom rade skúmal, či zo strany žalovaného došlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti predmetného úveru a súčasne dospel k záveru, že tento nebol aktívne vecne legitimovaný a na základe uvedeného žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie zamietol. Súčasne sa zaoberal námietkami žalobkyne vo vzťahu k posúdeniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru, pričom uviedol, že vzhľadom na nesplnenie skúmania schopnosti splácať úver je daný úver nutné posúdiť ako bezúročný. Otázkou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa zaoberal najmä v súvislosti s námietkou žalovaného, pričom primárne žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie. V zmysle vyššie uvedeného teda žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného, ktorý nezakladá prekážku res iudicata.

10. V zmysle vyššie uvedeného, preto odvolací súd rozhodnutie súdu I. inštancie zrušil.

11. Žalobkyňa vo vzájomnej žalobe namietala vecnú legitímáciu žalovaného v konaní o zaplatenie zostatku predmetného nesplateného úveru pre nedostatok jeho vecnej legitímácie z dôvodu nedodržania platného postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

12. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením obsahu spisu 29Csp/29/2022 zistil tento skutkový stav:

13. Právny predchodca žalovaného spoločnosť Home Credit Slovakia a.s. uzatvorila so žalovanou dňa 29.11.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver predmete poskytnutia bezúčelového revolvingového úveru s uvedením výšky úverového rámca 700 EUR, ročnej úrokovej sadzby 24,90 %, výšky mesačnej splátky 2,93 % z výšky úverového rámca (20,50 EUR), RPMN 27,9 %, výšky odplaty 27,28 %, priemernej hodnoty RPMN 23,19 %, celkovej čiastky splatnej spotrebiteľom 794,39 EUR a termínu splatnosti splátok vždy 20. deň v mesiaci. Podľa bodu 5 zákonných informácií k zmluve v prípadoch, keď veriteľ má dôvod požadovať predčasné splatenie úveru môže odstúpiť od zmluvy, pozastaviť čerpanie už poskytnutého úveru alebo dohodnutý úver neposkytnúť.

14. Podľa zmluvy neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové podmienky, ktorých prevzatie žalobkyňa podpísom zmluvy potvrdila.

15. Podľa § 1 Hlavy 7 úverových podmienok zmluva je uzatvorená na dobu neurčitú a je možné ju písomne vypovedať. Ak ju vypoviete vy, je výpovedná lehota 1 mesiac. Ak ju vypovieme my, je výpovedná lehota 2 mesiace. Výpovedná lehota začína plynúť dňom doručenia výpovede druhej zmluvnej strany.

16. Podľa § 2 Hlavy 7 v prípade, že ste sa podľa písm. a) oneskorili s platením aspoň dvoch splátok alebo ste sa oneskorili s platením jednej splátky dlhšie ako 3 mesiace, musíte nám celý čerpaný úver a všetky záväzky na požiadanie splatiť (tzv. zosplatenie úveru).

17. Podľa § 3 Hlavy 7 úverových podmienok predčasná splatnosť úveru z vyššie uvedených dôvodov nemá vplyv na trvanie zmluvy. Zmluva naďalej trvá a to až do okamihu kedy zanikne spôsobom stanoveným v zmluve, v týchto úverových podmienených podmienkach alebo v právnych predpisoch.

18. Právny predchodca žalovaného podaním zo dňa 16.4.2020 vyzval žalobkyňu na splatenie zostatku záväzku vyplývajúceho z predmetnej zmluvy v lehote 15 dní od spísania tejto výzvy v sume 668,57 EUR. Podľa poštového podacieho hárku uvedené podanie odovzdal na poštovú prepravu dňa 17.4.2020.

19. Žalovaný na výzvu súdu o predložení listín preukazujúcich splnenie povinností podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. uviedol, že v súvislosti so splnením povinnosti v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v prejednávanom prípade nebol poskytnutý splátkový úver, ale revolvingový úver formou kreditnej karty. Žalobkyňa nebola zaviazaná splácať vopred dohodnutú sumu vopred dohodnutými splátkami, preto sa na uvedený zmluvný vzťah nedá aplikovať ust. § 565 Občianskeho zákonníka a teda ani § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom na podporu vo svojej argumentácii poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 15CoCsp/1/2021.

20. Vo vzťahu k odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti žalobkyne splácať úver uviedol, že táto bola zachovaná. Predložil záznam pôvodného veriteľa k posúdeniu schopnosti žalobkyne splácať úver. Z výsledkov posúdenia vyplynula možnosť poskytnúť úver s maximálnou splátkou 21 EUR mesačne. Žalobkyňi bol poskytnutý revolvingový úver formou kreditnej karty s limitom 700 EUR, pri ktorom bola žalobkyňa povinná v zmysle zmluvy na kartový účet vložiť mesačne sumu vo výške 2,93 %, teda 20,50 EUR.

21. Zo záznamu pôvodného veriteľa vyplýva, že bol overovaný príjem žalobkyne vo výške 237 EUR prostredníctvom reportu zo Sociálnej poisťovne a z predloženého výpisu úverového registra vyplynulo, že mala celkové splátky 16 EUR. S poukazom na výšku čistého príjmu, po započítaní životného minima, výšky doterajších splátok jej príjem postačoval na splátku schváleného úveru 20,50 EUR.

22. Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 v znení účinnom k 29.11.2017, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 7 ods. 19 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 29.11.2017, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

24. Podľa § 7 ods. 20 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 29.11.2017, Na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17a)
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

25. Podľa § 7 ods. 21 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 29.11.2017, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver určiť tak, aby súčet hodnôt položiek na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa odseku 20 písm. b) až d) neprevyšoval hodnotu položky podľa odseku 20 písm. a).

26. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

27. Podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

28. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

29. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

30. Podľa § 17 zák. č. 129/2010 Z.z., ak (1) Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu (18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. (2) Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa. (3) Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak sa postupuje podľa predpisov upravujúcich riešenie krízových situácií na finančnom trhu, upravujúcich konkurzné konanie alebo ide o prechod pohľadávky z finančnej inštitúcie podľa § 20a ods. 16, ktorá je oprávnená poskytovať spotrebiteľské úvery, na finančnú inštitúciu podľa § 20a ods. 16, ktorá je oprávnená poskytovať spotrebiteľské úvery s predchádzajúcim súhlasom Národnej banky Slovenska. (4) Pôvodný veriteľ je povinný písomne informovať spotrebiteľa o postúpení pohľadávky do piatich pracovných dní odo dňa postúpenia pohľadávky. Porušenie povinnosti podľa prvej vety je osobitne závažným porušením povinností podľa osobitného predpisu.

31. Súd I. inštancie rozsudkom zo dňa 20.06.2022 pod sp. zn. 29Csp/29/2022 žalobu žalovaného voči žalobkyni o zaplatenie 183,28 EUR zamietol konštatujúc, že vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že medzi právnym predchodcom žalovaného a žalobkyňou bola uzatvorená dňa 29.11.2017 zmluva o spotrebiteľskom úvere v predmete poskytnutia bezúčelového revolvingového úveru s uvedením výšky úverového rámca, ročnej úrokovej sadzby, výšky mesačnej splátky, RPMN, výšky odplaty, priemernej výšky RPMN, ako aj celkovej výšky vrátane termínov splatnosti splátok úveru. Zákonnou podmienkou platného vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru postupom podľa § 565 Občianskeho zákonníka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere je splnenie povinnosti predpokladanej ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

32. Súd I. inštancie sa nestotožnil s názorom žalovaného, že v prípade poskytnutia revolvingového spotrebiteľského úveru formou kreditnej karty nie je možné pri tzv. zosplatnení úveru postupovať podľa § 565 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že absentuje dohoda veriteľa a dlžníka o povinnosti splatiť poskytnutý úver v splátkach. Priamo zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského revolvingového úveru nesporne vyplýva povinnosť žalobkyne poskytnutý úver formou úverového rámca splácať pravidelnými mesačnými splátkami a potom aj v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti revolvingového spotrebiteľského úveru je potrebné aplikovať postup podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

33. Okrem iného právny predchodca žalovaného mal k dispozícii aj iné inštitúty ukončenia uvedeného zmluvného vzťahu uzatvoreného na dobu neurčitú priamo dojednanými v úverovej zmluve, resp. v úverových zmluvných podmienkach a to odstúpenie od zmluvy alebo výpoveď zo zmluvy.

34. Súdu I. inštancie bolo doručené podanie, ktorým právny predchodca žalovaného realizoval svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, avšak nebolo doručené písomne podanie preukazujúce, že jeho právny predchodca pred uplatnením práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka realizoval postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

35. Pokiaľ si právny predchodca žalovaného nespĺnil svoju zákonnú povinnosť predpokladanú ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, potom nemohol platne vyhlásiť predčasnú splatnosť predmetného úveru uzatvoreného na dobu neurčitú (§ 2 Hlavy 7 úverových podmienok) postupom podľa § 565 Občianskeho zákonníka.

36. Žalovaný k skúmaniu bonity žalobkyne zo strany jeho právneho predchodcu predložil záznam, z ktorého vyplýva zisťovanie údajov o rodinnom stave, počte vyživovacích povinností, druhu bývania, výšky príjmu, vrátane jeho overenia prostredníctvom reportu zo Sociálnej poisťovne, ako aj výšky celkových peňažných záväzkov žalobkyne s predložením výpisu z úverového registra.

37. Z ust. § 7 ods. 19 a 20 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy pritom vyplýva, že veriteľ je povinný určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a limit na podiel výšky celkovej zadlženosti príjmu. Na výpočet uvedeného ukazovateľa sa má pritom vychádzať z čistého príjmu spotrebiteľa, nákladov na zabezpečenie základných potrieb spotrebiteľa s prihliadnutím na výšku splátky spotrebiteľského úveru a ďalšie peňažné záväzky znižujúci príjem spotrebiteľa.

38. Súčasne z ust. § 7 ods. 21 zák. č. 129/2010 Z.z. vyplýva, že banka je povinná limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver určiť tak, aby súčet hodnôt nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb, výšky splátky spotrebiteľského úveru a peňažných záväzkov znižujúcich príjem spotrebiteľa, neprevyšoval hodnotu položky čistého mesačného príjmu.

39. Národná banka Slovenska dňa 14.11.2017 vydala opatrenie č. 10/2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

40. Z § 2 ods. 5 opatrenia vyplýva, že výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb podľa § 7 ods. 2 písm. b) zákona sa určuje najmenej vo výške sumy životného minima spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 40 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti.

41. Z uvedeného teda vyplýva, že právny predchodca žalovaného pred poskytnutím úveru žalobkyni si nespĺnil povinnosti odbornej starostlivosti predpokladané ust. § 19 až 21 zákona č. 129/2010 Z.z. pri určení limitu pre ukazovateľ schopnosti splácať úver, keďže súčet výšky celkových nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb, pozostávajúcich zo sumy životného minima v rozhodnom období 199,48 EUR zvýšené o 40 % rozdielu medzi celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa (§ 2 ods. 5 veta druhá opatrenia NBS č. 10/2017- 40 % zo sumy 37,52 EUR), teda o sumu 15 EUR, výšky splátky predmetného úveru v sume 20,50 EUR a peňažných záväzkov žalovanej znižujúcich jej príjem podľa úverového registra v sume 16 EUR prevyšoval položku jej čistého mesačného príjmu v sume 237 EUR. Potom, pokiaľ sa za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. považuje aj porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 19-21, potom je nutné posúdiť predmetný spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov a jeho právny predchodca opätovne nebol oprávnený predmetný úver predčasne zosplatiť.

42. Žalovaný predmetnú pohľadávku nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 14.7.2021.

43. Keďže predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky boli nároky vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, potom v zmysle ust. § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; iba za predpokladu, že ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku, alebo pobočku zahraničnej banky a súčasne prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti

spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti úveru.

44. Žalovanému ako postupníkovi, bolo v súlade s ust. § 20 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z. Národnou bankou Slovenska udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozhodnutím ODB-1627/2016, čím je nepochybne splnená podmienka prechodu, resp. prevodu práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 17 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z.z.

45. Pre platnosť postúpenia sa však vyžaduje preukázanie splnenia ďalšej podmienky v zmysle ust. § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., teda že predmetom postúpenia bola pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere po termíne jeho konečnej splatnosti, resp., že sa pohľadávka stala splatnou pred uvedeným termínom.

46. Keďže žalovaný nepreukázal splnenie zákonnej podmienky platného vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru zo strany jeho právneho predchodcu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a súčasne pre porušenie odbornej starostlivosti v zmysle ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. nebol oprávnený predmetný úver predčasne zosplatiť potom na strane žalovaného nebolo preukázané splnenie zákonnej podmienky platného postúpenia pohľadávky z predmetného spotrebiteľského úveru v zmysle ust. § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. a preto bez platného postúpenia pohľadávky na strane žalovaného nebol dostatok aktívnej vecnej legitímácie. Na základe vyššie uvedených skutočností, preto súd I. inštancie žalobu žalovaného o úhradu zostatku nesplatennej časti úveru na základe predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zamietol pre nedostatok jeho aktívnej vecnej legitímácie s dátumom právoplatnosti 01.08.2022.

47. V zmysle záverov rozhodnutia odvolacieho súdu, v prípade ak súd I. inštancie žalobu o plnenie zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie veriteľa pohľadávky, potom neboli splnené podmienky pre zastavenie konania o vzájomnej žalobe žalobkyne o určenie bezúročnosti a bezpokatkovosti úveru pre prekážku res iudicata.

48. Z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Cdo/44/2010 zo dňa 31.01.2020 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov SR 3/2013 vyplýva, že ak už bola v občiansko-právnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotno-právneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu SR 1Cdo/133/2009, 5MCdo/16/2010).

49. Taktiež z uznesenia Najvyššieho súdu SR 4Cdo/161/2020 a 8Cdo/216/2020 vyplýva, že súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore účastníkov; nie je rozhodujúce, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne, alebo nesprávne právne posúdil. So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia nesmie byť táto otázka položená a akékoľvek jej nové právne posudzovanie v inom konaní tých istých účastníkov je nepripustné.

50. Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení pod sp. zn. I. ÚS 170/2015 uviedol, že ani samotná skutočnosť, že napriek veci už právoplatne meritórne rozhodnutej môže existovať aj iný pohľad na túto identickú vec, nie je dostatočným dôvodom na nové rozhodnutie o tejto veci, pretože aj tento iný pohľad na tú istú záležitosť mal byť a mohol byť predmetom prieskumu v rámci už právoplatne skončeného konania.

51. Z vyššie uvedených rozhodnutí najvyšších súdnych autorít potom vyplýva, že aj v predmetnom konaní je súd I. inštancie viazaný hmotno-právnym posúdením právneho vzťahu medzi stranami sporu v zmysle právoplatného rozhodnutia súdu I. inštancie v konaní vedenom pod sp. zn. 29Csp/29/2022, v ktorom súd I. inštancie konšatoval, že žalovaný nepreukázal splnenie zákonnej podmienky platného vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru zo strany jeho právneho predchodcu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a súčasne pre porušenie povinnosti odbornej starostlivosti v zmysle ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z.z. nebol oprávnený predmetný úver predčasne zosplatiť, a preto zo strany žalovaného nebolo preukázané splnenie zákonnej podmienky platného postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru v zmysle ust. § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z.. Pokiaľ právny predchodca žalovaného pred postúpením pohľadávky predmetný úverový vzťah neukončil platne,

potom žalovaný nemohol platne nadobudnúť pohľadávku a bez platného postúpenia záväzku na strane žalovaného ani nebol dostatok aktívnej vecnej legitímácie.

52. Z ust. § 524 Občianskeho zákonníka nesporne vyplýva, že s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

53. Pokiaľ žalovaný nenadobudol postavenie veriteľa pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom revolvingovom úvere na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 14.07.2021 pre jej neplatnosť, teda ani práva vyplývajúce z uvedenej úverovej zmluvy, potom nemá postavenie ani pasívne vecne legitimovanej strany sporu v konaní o určenie bezúročnosti a bezpoplatovosti úveru z úverového vzťahu, ktorý bol predmetom postúpenia.

54. V zmysle vyššie uvedeného, preto súd I. inštancie žalobu žalobkyne pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného zamietol.

55. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

56. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

57. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

58. Ust. § 257 CSP je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života sa právo dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než plynú z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. K aplikácii uvedeného ustanovenia môže dôjsť aj zo sociálnych aspektov. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa preto súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery strán sporu.

59. Súd I. inštancie v danom prípade nevidel dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP pre existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, nakoľko samotná žalobkyňa vyvolala spor o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru napriek tomu, že namietala nedostatok vecnej legitímácie žalovaného pre neplatnosť zmluvy postúpenia pohľadávky z úverovej zmluvy v predmete súdneho konania. Zároveň žalobkyňou, resp. právnym zástupcom na pojednávaní konanom vo veci samej neboli uvedené akékoľvek skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že majetkové, sociálne, resp. zárobkové pomery žalobkyne odôvodňujú aplikáciu uvedeného zákonného ustanovenia.

60. V zmysle vyššie uvedeného, preto súd priznal úspešnému žalovanému voči neúspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté postupom podľa § 262 ods. 2 CSP v lehote do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

2 29Csp/127/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie

prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.